

Justis- og politidepartementet
Statsråd: Knut Storberget

KONGELIG RESOLUSJON

Ref. nr:
Saksnr: 200601447
Dato: 17.02.2006

ENDRINGER I FORLIKSRÅDSFORSKRIFTEN

1. Innledning

Ny forskrift om forliksrådene trådte i kraft 1. januar 2006. Det har vist seg at forskriftens bestemmelser om godtgjørelsen til forliksrådmedlemmene må justeres omgående fordi antallet lite arbeidskrevende saker er langt høyere enn det som ble lagt til grunn. Det foreslås derfor at det i stedet for én felles sats for alle saker, innføres en redusert sats for de lite arbeidskrevende sakene.

Justisdepartementet avholdt 13. februar 2006 et høringsmøte med styret i Samarbeidsutvalget for forliksråd og namsmenn. Utkast til resolusjonen har vært forelagt Finansdepartementet.

2. Forliksrådsmedlemmenes godtgjørelse

Lov 25. juni 2004 nr. 53 om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (organiseringen av den sivile rettspleie på grunnplanet) trådte i kraft 1. januar 2006. I den forbindelse ble det ved kongelig resolusjon 16. desember 2005 blant annet gitt forskrift om godtgjørelsen til forliksrådets medlemmer, jf. den nye forliksrådsforskriften § 2. Det var tidligere et kommunalt ansvar med store ulikheter mellom kommunene. Forskriften § 2 lyder:

Godtgjørelse til forliksrådets medlemmer

Det utbetales godtgjørelse for hver sak som fremmes for forliksrådet. Godtgjørelsen tilsvarende den offentlige sakærsats for advokater mv. Forliksrådet skal uansett saksmengde ha en minste årlig godtgjørelse til fordeling på kr 20.000. Det utbetales ikke godtgjørelse etter første punktum før dette beløpet er overstegnet.

I særlige tilfeller kan det utbetales erstatning for tapt arbeidsfortjeneste mv. til forliksrådets medlemmer og varamedlemmer. Slik erstatning er begrenset til kr 750 pr. dag.

Departementet kan fastsette at det for enkelte forliksråd skal utbetales en fast årlig godtgjørelse i stedet for godtgjørelse per sak.

Dersom forliksrådets medlemmer og varamedlemmer ikke er enige om noe annet, skal godtgjørelsen etter første ledd fordeles med en halvpart til forliksrådets leder, og en halvpart til fordeling mellom forliksrådets to medlemmer, eventuelt til varamedlem som deltar i behandlingen av saken. Bestemmelser om en annen fordeling av godtgjørelsen mellom forliksrådets medlemmer skal oversendes forliksrådets sekretariat som grunnlag for anvisning etter § 1.

Nærmere regler om opptjening, beregning, anvisning og utbetaling av godtgjørelsen fastsettes av departementet.

Godtgjørelssystemet for forliksrådene må være enkelt å håndtere i praksis, og det må ta høyde for høyst varierende sakstall fra kommune til kommune og store endringer i sakstall fra år til år. Forskriften foreskriver derfor et stykkprissystem. Den offentlige salærsatsen for advokater m.v. er for tiden 805 kroner. Forliksrådsordningen finansieres ved at partene betaler et gebyr lik rettsgebyret, for tiden 860 kroner, for hver sak.

Den arbeidsinnsatsen som en sak krever av medlemmene, er meget variabel. Grovt sett er saker der partene innkalles til møte i forliksrådet, arbeidskrevende, mens de øvrige sakene gjennomgående krever liten innsats. Selv om den første drøye måneden under den nye organiseringen av den sivile rettspleien på grunnplanet vil være spesiell med hensyn til saksmengde og fordeling mellom arbeidskrevende og lite arbeidskrevende saker, viser erfaringen så langt at det er klart at dagens godtgjørelsesordning medfører urimelig høye godtgjørelser til forliksrådets medlemmer. Det skyldes at antallet mindre arbeidskrevende saker hittil er langt høyere enn opprinnelig antatt og tegner til å bli det også en god stund fremover. Godtgjørelssystemet må derfor utformes slik at det fører til rimelige resultater uavhengig av omfanget av mindre arbeidskrevende saker.

Departementet foreslår at dagens system med én godtgjørelsessats for alle saker erstattes av et system med to satser:

- én sats lik dagens sats for saker der partene innkalles til møte i forliksrådet, og
- én redusert sats lik en sjettedel av full sats for alle andre saker.

Departementet foreslår dessuten at det innføres en øvre grense på 600 000 kroner for hvilken godtgjørelse et forliksråd kan oppebære i løpet av et kalenderår. Denne maksimumsgrensen gjelder uavhengig av hvor mange avdelinger forliksrådet eventuelt har. Grensen kan bare overskrides ved at departementet fastsetter en høyere fast årlig godtgjørelse etter forskriften § 2 tredje ledd eller domstolloven § 27 femte ledd annet punktum.

Passusen "som fremmes for forliksrådet" i dagens forskrift er uklar. Det er også ulik praksis ved de forskjellige forliksrådene i hvilken utstrekning saker i enkelte tilfeller avsluttes hos sekretariatet uten å forelegges for

forliksrådet, og det er dessuten noe uklart i hvilke tilfeller tvistemålsloven åpner for en slik saksbehandling. For å frigjøre godtgjørelsesreglene fra disse spørsmålene, er det bedre å knytte den reduserte satsen til alle forlikssklagene som kommer inn og som det blir krevd gebyr for.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser

Administrativt vil den omleggingen av godtgjørelsen til forliksrådsmedlemmene som foreslås, ikke ha nevneverdige konsekvenser. Sondringen mellom saker som gir full godtgjørelse, og saker som gir redusert godtgjørelse, vil være enkel å håndtere.

For de enkelte forliksrådsmedlemmene vil endringen medføre at godtgjørelsen noenlunde vil svare til den godtgjørelsen som ble forutsatt før staten overtok det økonomiske og administrative ansvaret for forliksrådene fra kommunene 1. januar 2006. Den meget sterke økningen i godtgjørelsen etter at forliksrådsforskriften trådte i kraft, skyldes den fortsatt store mengden mindre arbeidskrevende saker.

De ekstraordinære høye godtgjørelsene som er opptjent hittil i år, skal tas i betraktning i forhold til den nye maksimalsatsen på 600 000 kroner, jf. overgangsbestemmelsen i resolusjonen her. For de forliksråd der det vil bli fastsatt en fast årlig godtgjørelse, vil også godtgjørelse opptjent hittil i år bli tatt i betraktning.

Justis- og politidepartementet

tilrår:

Forskrift om endringer i forliksrådsforskriften fastsettes i samsvar med vedlagt forslag.

Forskrift om endringer i forliksrådsforskriften

Fastsatt ved kongelig resolusjon 17. februar 2006
med hjemmel i domstoloven § 27 femte ledd.
Fremmet av Justis- og politidepartementet

I

I forskrift 16. desember 2005 nr. 1521 om forliksrådene skal § 2 første ledd lyde:

Det utbetales *full* godtgjørelse for hver sak *der partene innkalles til møte i forliksrådet. For andre saker utbetales en sjettedel av full godtgjørelse. Full godtgjørelse* tilsvarer den offentlige salærsats for advokater mv. Forliksrådet skal uansett saksmengde *hvert kalenderår* ha en *minste godtgjørelse* til fordeling på kr 20.000. Det utbetales ikke godtgjørelse etter første og annet punktum før dette beløpet er oversteget. *Maksimal godtgjørelse for forliksrådet til fordeling er kr 600.000 pr. kalenderår med mindre annet er fastsatt i medhold av tredje ledd.*

II

1. Forskriften her trer i kraft straks.
2. Godtgjørelse opptjent i perioden fra 1. januar 2006 til 17. februar 2006 tas i betraktning i forhold til maksimumssatsen i forliksrådsforskriften § 2 første ledd sjette punktum.